

Foreningen !les jobber for å fremme lesing i alle samfunnslag, og formidler litteratur til barn, ungdom og voksne. Med prosjektet Bokstart ønsker vi å legge til rette for at alle barn skal bli introdusert for litteratur og få vokse opp med bøker rundt seg.

Bokstart er et internasjonalt tiltak som går ut på å dele ut gratis bøker og informasjonsmateriell om språkutvikling til små barn og deres foreldre i samarbeid med helsestasjon og bibliotek. Målet er å gi alle barn en god start ved å gjøre litteratur tilgjengelig, introdusere familiene til biblioteket og oppfordre foreldre til å lese høyt for barnet sitt.

Foreningen !les ønsker å etablere tiltaket i Norge, og har startet et pilotprosjekt i Oslo.

Konferansen skal løfte frem kunnskap om lesing og språkutvikling, og fremheve verdien av høytlesing og de gode bildebøkene for de aller yngste leserne. Foreningen !les ønsker også å sette fokus på gode initiativer og samarbeid mellom bibliotek, helsestasjon og barnehager som formidler leseglede til de yngste barna.

Konferansen er støttet av Egmont Fonden og Gjensidigestiftelsen.

VELKOMMEN!

GjensidigeStiftelsen **EGMONT**
Fonden

PROGRAM:

09:30–10:00 Registrering og kaffe

Konferansier for dagen er Heidi Marie Vestrheim. Vestrheim er musiker og programleder i NRK.

10:00–10:05 Velkommen ved Silje Tretvoll, daglig leder i Foreningen !les

10:05–10:50 **Foredrag: CARRY-OVER EFFECTS OF READING: ARGUMENTS FOR AN EARLY START**

Frank Hakemulder oppsummerer forskning på lesing. Hakemulder vil snakke om hvordan lesing fremmer kognitive ferdigheter, vår fysiske og mentale helse, og evnen til å lære gjennom hele livet. Han argumenterer for at lesefremmende tiltak, slik som bokgaveprogrammet Bokstart, er en samfunnsmessig god investering.

Frank Hakemulder er professor ved Utrecht University og professor 2 ved Lesesenteret ved Universitetet i Stavanger.

Foredraget er på engelsk.

10:50–11:00 Tale fra statssekretær i Kunnskapsdepartementet Tom Erlend Skaug (H)

11:00–11:10 PAUSE 10 MINUTTER

11:10–11:15 Høytlesing: Trygve Ramnefjell leser høyt fra en småbarnsbok

11:15–11:45 Foredrag: FAMILIES READING WITH YOUNG CHILDREN IN THE DIGITAL AGE: INSIGHTS FROM RESEARCH
Bokgaveprogrammer som britiske BookStart og amerikanske Reach Out and Read gir mange fordeler for læring: Foreldre oppmuntres til å lese høyt, og fremmer dermed barnas språkutvikling. Forskningen viser imidlertid at lesetiltak må være kulturelt og individuelt tilpasset dersom de skal ha effekt. Ved å vise til studier av hvordan familier leser, og til forskningen på apper og e-bøker, vil Natalia Kucirkova snakke om lesing i en digital kultur.
Natalia Kucirkova er forsker ved University College London og Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger. Foredraget er på engelsk.

11:50–12:10 Presentasjoner: BOKSTART I SVERIGE: NASJONAL SATSING PÅ SMÅ BARN SPRÅK- OG LESEUTVIKLING
Siden 2017 har det svenske Kulturrådet hatt ansvar for Bokstart som et nasjonalt tiltak. Hvorfor satser den svenske regjeringen på Bokstart, og hvordan gjennomføres prosjektet nasjonalt?
Nina Suatan er prosjektleder for Bokstart i det svenske Kulturrådet.

12:10–12:30 Presentasjoner: BOKGAVEPROGRAMMET I FINLAND
Den finske organisasjonen Lukukeskus gjennomfører et landsomfattende leseprogram på vegne av finske Kulturfonden: Alle finske barn som fødes i årene 2019–2021 får bokgaver når de besøker barnrådgivningen for å gjøre familiene oppmerksomme på betydningen av felles lesestunder.
Emmi Jäkko er prosjektleder i den finske organisasjonen Lukukeskus/Läscentrum. Presentasjonen er på engelsk.

12:30–13:15 LUNSJ 45 MINUTTER

13:15–13:20 Høytlesing: Trygve Ramnefjell leser høyt fra en småbarnsbok

13:20–13:50 Foredrag: SØTE, SMÅ BØKER TIL SØTE, SMÅ BARN? KVALITETER VED SMÅBARNSBOKA
Hva slags lesere er småbarna? Hvilke typer bøker egner seg for dem? Hva kan bøkene handle om og hvordan kan de utformes? Hva får de aller yngste barna ut av lesestunder når de selv kanskje er mest opptatt av å spise bøkene? Dette foredraget handler om å ta både småbarna som lesere og litteraturen som lages for dem på alvor.
Hilde Dybvik er førstelektor ved barnehagelærerutdanning ved OsloMet.

13:50–14:10 Presentasjon: LESEFRØ – BIBLIOTEK I BARNEHAGEN
Lesefrø er et samarbeid mellom Deichman og over 100 barnehager i Oslo. Deichman låner ut bøker til barnehagene, og bøkene er også til hjemlån. Målet er å skape et godt språkmiljø, og spre leselyst og leseglede.
Frid Hamsun er Lesefrø-koordinator ved Deichman i Oslo.

14:10–14:30 Samtale: LEKENT OG FARGERIKT HVERDAGSLIV. OM Å SKRIVE BØKER FOR DE YNGSTE
Hvordan skriver og illustrerer man bøker for småbarn? Hvordan jobber forfattere og illustratører med ord, setninger, farger og bildeutsnitt for å nå frem til de yngste leserne? Heidi Marie Vestrheim intervjuer forfatter og illustratør Irene Marienborg.
Irene Marienborg har skrevet og illustrert til sammen åtte bøker om Nora og hverdagen hennes. Våren 2019 kommer «Natta! sier Nora».

14:30–14:40 PAUSE 10 MINUTTER

14:40–14:45 Høytlesing: Trygve Ramnefjell leser høyt fra en småbarnsbok

14:45–15:20 Presentasjon: BOKBAMSEN – MED LESESLYST I FOKUS
Bokbamsen er et helt unikt tilbud til alle småbarnsfamilier i Øvre Eiker kommune. Fra fødsel og fram til skolestart får barna i kommunen tilbud om gavebøker, hjemmebesøk av Bokbamsen og invitasjoner til lese- og sangstunder på biblioteket. Hvordan samarbeider biblioteket og familiesenteret i Øvre Eiker om å fremme leselyst?
Rannveig Nymoen er Bokbamse, pedagog og ansatt ved Øvre Eiker bibliotek. Iren Nilsen er helsesykepleier ved Familiesenteret i Øvre Eiker. Lene T. Hansen er leder for Familiesenteret i Øvre Eiker.

15:20–15:35 Presentasjon: SAMSPILL OG SPRÅK – FORELDREVEILEDNING PÅ HELSESTASJONEN
Helesestasjonsprogrammet 0–5 år omfatter konsultasjoner med foreldreveiledning der samspill, tilknytning og barnets språkutvikling er tema. Hvordan jobber helsesykepleiere for å fremme barns språkutvikling?
Heidi Marie Vestrheim snakker med helsesykepleier Astrid Midtsund.
Astrid Midtsund er leder i Lokalgruppen for Helsesykepleiere i Oslo i Norsk Sykepleierforbund.

15:35–15:50 Høytlesingstips: LES HØYT!
Litteraturformidler Trygve Ramnefjell gir sine beste høytlesingstips.
Trygve Ramnefjell er ansatt ved det rullende biblioteket Bokbussen i Oppland.

15:50–16:00 Avsluttende appell ved kultursjef i Strand kommune Trond Ole Paulsen.